

OBSAH

Z předmluvy Františka Palackého k prvnímu vydání roku 1848 7

KNIHA PRVÁ

Úvod a Čechy předslonanské až do r. 451 po Kristu

Článek první	Úvod, o dějinách českých <i>Čechy a Morava. Dějepis a dějiny vůbec</i>	9
Článek druhý	Předslonanskí národové v Čechách <i>Bojové</i>	11
Článek třetí	Předslonanskí národové v Čechách <i>Markomani</i>	14

KNIHA DRUHÁ

Čechy slovansko-pohanské (Od r. 451 do 894)

Článek první	Čechové pravěcí <i>Slované, jejich původ a nejstarší sídla, i první zjevení se v historii. Obraz živobyčí staroslovanského. Rozšíření Slovanů k jihu i k západu. Čechové. Kdy a kterak svou zemi opanovali. Jejich války s Duryňky, Avary a Franky. Sámo</i>	21
Článek druhý	Báječné dějiny české <i>Mezera v dějinách českých. České národní pověsti. Krok a dcery jeho. Libuše. Přemysl, první vévoda český. Založení města Prahy. Divčí boj. První Přemyslovci. Neklan a Vlastislav</i>	29
Článek čtvrtý	Povyšení Moravy (R. 803—863) <i>Obled na Moravu. Mojmir a Pribina. Počátky křesťanství v Moravě a v Čechách. Války s Ludvíkem Německým. Rostislav na Moravě nikomu nepodlehlý</i>	33
Článek pátý	Velikost a pád říše Moravské (R. 862—907) <i>Cyril a Metod v Moravě. Rostislavův nešťastný konec. Svatopluk, veliký panovník moravský. Jeho spojení s Čechy. Křesť Bořivojův. Slovanská liturgie v Čechách i v Moravě. Boje s králem Arnulfem. Vpád maďarský. Svatoplukova smrt. Krvavý rozbroj synů jeho. Odtržení Čech od Moravy. Zabynutí říše Moravské</i>	37

KNIHA TŘETÍ

Čechy křesťanské a vévodské s poměry a hranicemi nestálými (Od r. 895 do 1125)

Článek první	Křesťanství v Čechách až po smrt sv. Václava (R. 895—935)
<i>Spytihněv I., Vratislav I., Lidmila i Drabomira. Jindřich Ptáčník v Čechách. Sv. Václav a Boleslav. Zavraždění sv. Václava</i>	47
Článek druhý	Panování Boleslava I. v Čechách (R. 935—967)
<i>Války s Otou Velikým a s Uhry. Výboje v Moravě, v Uhřích a v Bílém Chrabvátsku. Doubravka. Pokřtění Poláků</i>	53
Článek třetí	Panování Boleslava II. (R. 967—999)
<i>Veliká rozlehlost říše české pod Boleslavem II. Založení biskupství pražského. Biskup Dětmar. Sv. Vojtěch a bratři jeho libičtí. Vršovci</i>	57
Článek čtvrtý	Čechy pod syny Boleslava II. (R. 999—1024)
<i>Pád říše české pod Boleslavem III. [Ryšavým] a ztráta zemí připojených. Vršovci. Boleslav Chrabrý v Praze. Přemyslovců vypuzení a navrácení do země. Knižata Jaromír a Oldřich</i>	62
Článek pátý	Nové zvelebení Čech skrze Břetislava I. (R. 1024—1061)
<i>Proměny v Němcích i v Polsku. Morava připojena opět k Čechám. Břetislav a Jitka. Oldřichovo vězení a smrt. Tažení Břetislava I. do Polska. Válka s císařem Jindřichem III. Uvedení zákona o poslušnosti starších na trůnu. Spytihněv II. a bratři jeho</i>	66
Článek šestý	Čechy za Vratislava II. (R. 1061—1092)
<i>Vratislav II. a bratři jeho. Jaromír, biskup pražský, a sváry jeho s Janem, biskupem olomouckým. Boje Vratislavovy k pomoci Jindřicha IV. Vratislav korunován na království. Zdárad, králův milec, a válka v Moravě. Vzpouza královice Břetislava. Smrt králova. Krasouma i průmysl v Čechách</i>	74
Článek sedmý	Půtky o trůn mezi syny a synovci Vratislavovými (R. 1092—1125)
<i>Břetislav II. Církevní věci. Konec obřadu slovanského v Čechách. První rušení zákona poslušnosti. Smrt Břetislavova. Bořivoj II. Kniže Oldřich Brněnský. Půtky o trůn v Čechách. Svatopluk panovníkem. Válka s Uhry a Poláky. Zahynutí Vršovců. Další boje. Smrt Svatoplukova. Nové půtky o trůn. Vladislav I. Letopisec Kosmas</i>	83

KNIHA ČTVRTÁ

Čechy a Morava pod vévody; rozbroje mezi Přemyslovcí (1125—1197)

Článek první	Soběslav I. (R. 1125—1140)
<i>Spor o právo dědičné. Bitva u Chlumce; počátek kurfiřtství českého v Němcích. Spiknutí proti Soběslavovi. Biskup Menbart. Přízeň s králi německými</i> | 89 |
|--------------|---|----|

Lotharem i Konrádem III. Jednání o nástupce na trůnu. Soběslavova nemoc a smrt

Článek druhý Vladislav II. (R. 1140—1173) 95

Jebo volení. Jednota proti němu. Kníže Konrád II. Znojemský. Bitva u Vysoké. Obležení Praby. Konrád III. v Čechách. Křížová výprava do Palestíny. Fridrich I. Barbarossa. Vladislav stal se králem. Výprava proti Milánu. Král Vladislav odřekl se trůnu; jebo smrt

Článek třetí Nové klesání Čech skrze pŭtky Přemyslovců (R. 1173—1197) 101

Kníže Bedřich vypuzen skrze Soběslava II. Pád Soběslavův. Bedřich panuje opěť. Povstání mezi Čechy. Konrád Ota; výprava jebo do Itálie. Václav II. První panování Přemysla Otakara I. Jindřich Břetislav, kníže a biskup spolu. Vladislav III.

KNIHA PÁTÁ

Čechy královské s řády slovanskými (1197—1253)

Článek prvý Kralování Přemysla Otakara I. (R. 1197—1230) 105

Smlouva mezi bratřimi Přemyslem Otakarem a Vladislavem Jindřichem; Markrabství moravské. Spojení s králem Filipem a korunování v Mohuči. Adléta zapuzena. Papež Inocenc III.; spojení s králem Otou IV. a korunování v Meziboru. Výpravy proti Filipovi a přilnutí k němu. Fridrich II. zvolen proti Otovi a výsady Království českého ustanoveny. Posloupnost prvorozenců na trůnu českém. Korunování krále Václava I. v Praze. Smrt a zásliby krále Otakara I.

Článek druhý Kralování Václava I. (R. 1230 do 1253) 111

Králova povaha i působení co do proměny mravů v Čechách. Vrtkává politika dvora královského. Roztržka s císařem Fridrichem II. Vpád Mongolů a porážka jejich u Olomouce. Vzpoua králevice Přemysla Otakara. Nabytí Rakous a války o to s Uhry

KNIHA ŠESTÁ

Čechy za krále Přemysla Otakara II. (Od r. 1253 do 1278)

Článek prvý Krále Přemysla Otakara II. moc rostoucí (R. 1253—1269) 119

Králova osobnost. Založení svobodného stavu městského. Němečtí přistěbovalci a právo německé v Čechách. Křížácká výprava proti Prusům. Nové války s Uhry. Veliké vítězství na poli Moravském. Nabytí Štýrska. Královny Markéta a Kunbuta. Uvázání se v Korutany a Kraňsko

Článek druhý Krále Přemysla Otakara II. výše a pád (R. 1270—1278) 124

Objem českého státu. Volení nového krále římského. Král Rudolf Habsburský a požadavky jebo. Spor o německé země, Otakarem nabyté. Papež Řeboř X.

co zprostředkovatel. Příčinnost nepřátelské strany. Král Otakar v říšské klatbě. Počátek války v Rakousích. Zrady nad Otakarem spáchané. Uzavření míru před Vídní a ztráta všech zemí nově nabytých. Otakarova pokora i chování v ní. Nové strasti a ústupky. Počátek nové války. Porážka na Moravském poli. Zajetí a smrt králova

KNIHA SEDMÁ

(O d r. 1278 do 1310)

- Článek první První české bezkráloví (R. 1278—1282) 131
Strasňný národa stav. Král Rudolf v Moravě a v Čechách. Úmluvy čáslavské. Svatební slavnosti v Jihlavě. Ota, markrabě braniborský, správce zemský; jeho brabivost a pych. Královna utíká z Bezděže; králevic Václav v cizině. Týrání od Němců a válka s nimi. Král Rudolf zprostředkovatel příměří. Nová vláda zemská. Královna Kunbuta a Závíš z Rožmberka. Nové liché jednání markraběte. Strašný hlad a mor v zemi
- Článek druhý Čechy za krále Václava II. (R. 1283—1305) 138
Královův příjezd do Prahy a poměr ke králi Rudolfovi. Královna Kunbuta i Závíš z Rožmberka. Závíš, správce zemský; zásluby a pád jeho. Péče o dobro obecné. Korunování v Praze. Václav korunován v Polsku; nabývá koruny uherské pro syna svého Václava III. Václava II. nemoc a smrt. Jeho tělesná i duchovní povaha, chyby i ctnosti a zásluby
- Článek třetí Čechy za krále Václava III. (R. 1305 a 1306) 147
Králova osobní povaha. Postoupení koruny uherské. Rozpustilé chování Václava III. Válečný pochod proti Vladislavu Lokýtkovi do Polska. Václav III. zavražděn v Olomouci úkladně. Vybytnutí rodu Přemyslova na trůně českém
- Článek čtvrtý Čechy v bezkráloví a za králů Rudolfa I. i Jindřicha (R. 1306—1310) 150
Zmatečné volení nového krále. Rudolf I. Rakouský a časná jeho smrt. Jindřich Korutanský. Válka s králem Albrechtem. Pokoj ve Znojmě uzavřený. Neschopnost krále Jindřicha i anarchický stav země. Římský král Jindřich VII. Lucemburský. Jan Lucemburský, požádaný král český. Jindřich Korutanský opouští Čechy

KNIHA OSMÁ

Čechy za krále Jana Lucemburského (Od r. 1310 do 1346)

- Článek první Čechy za panování krále Jana samého (R. 1310—1333) 153
Pojištění práv a svobod českých od krále Jana i korunování jeho v Praze. Morava opět připojena k Čechám. Roztržky domácí. Smrt císaře Jindřicha VII. i dvojice nově volených králů římských. Domácí války a smíření na sněmu domažickém.

*Nevole mezi králem a královnou. Nezdařilé turnaje v Praze. Bitva u Mühl-
dorfa. Těžké berně. Královna Eliška. Panování v Itálii a války proto se všemi
sousedy. Vítězství královny Karla u S. Felice v Itálii*

- Článek druhý Čechy za krále Jana i syna jeho Karla (R. 1333—1346) 167
*Markrabě Karel v Čechách. Markrabína Blanka. Oslepnutí krále Jana. Pový-
šení pražské na arcibiskupství a Arnošt z Pardubic. Volení markraběte Karla
na království římské. Bitva u Kreščaku a smrt krále Jana*

KNIHA DEVÁTÁ

Čechy za krále a císaře Karla IV. (Od r. 1346 do 1378)

- Článek první Král Karel před korunováním na císařství (R. 1346—1355) 173
*Hojné opravy v Čechách: Majestas Carolina, universita v Praze, bratrstvo
umělců, Nové Město pražské a Slovany, Karlštejn atd. Černé mření a mrskači.
Cola di Rienzo u Karla IV. První císařská jízda do Říma i korunování tam*
- Článek druhý Karel IV. po svém korunování na císařství (R. 1355—1378) 185
*Karel IV. co zákonodárce v Čechách i v Němcích. Sněm český, staročeské
vedení práva, Majestas Carolina vzata zpět. Uvedení zlaté buly v Němcích.
Neshody s Inocencem VI. a pokusy o nápravu duchovenstva. Císařovna Eliška.
Úvahy o Karlu IV. a o panování jeho*

KNIHA DESÁTÁ

Čechy za dob krále Václava IV. předhusitských (Od r. 1378
do 1403)

- Článek první Doba první a neshody s duchovenstvem (R. 1378—1393) 197
*Veliký rozkol v církvi. Krále Václava povaha i první snaby. Václav a jeho mil-
cové; první pětka s duchovenstvem. Počátek nepokojů v Čechách. Pražské bouře
proti židům. Roztržka mezi králem a pražským arcibiskupem. Ukrutné na-
kládání s několika osobami duchovními*
- Článek druhý Doba druhá i neshody s panstvem světským (R. 1393—1403) 215
*Králova osobní povaha i panování milců. Povstání české jednoty panské. První
Václavovo zajetí a osvobození. Nové bouře. Vražnění milců na Karlštejně.
Král Václav od kurfiřtů sesazen; Ruprecht falckrabě povýšen. Válka
s Ruprechtem i s jednotou panskou. Král Zikmund zemský správce v Če-
chách. Václav zajatý ve Vídni. Václav utíká z Vídne*
- Článek třetí Obraz veřejného života v Čechách na počátku XV. století 232
Důležitost dějin českých té doby
- O Františku Palackém (doslov k této knize) 235
- Vysvětlivky 241
- Poznámky vydavatelovy 251